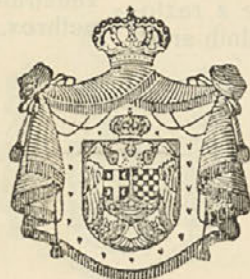

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Rasred 29 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Avgusta 1931.

PATENTNI SPIS ŠT. 8223

Dr. Hüttner Erwin, Praha, Č. S. R.

Postopek za požlahtnenje rastlinskih vlaken.

Prijava z dne 5. septembra 1930.

Velja od 1. decembra 1930.

Izum se nanaša na obdelovanje rastlinskih vlaken, in sicer zlasti vlaken ličja, kakor prediva, konoplje, jute in pod., uporabljiv pa je tudi za druga rastlinska vlakna in za snovi z vlaknasto strukturo v splošnem.

Pri obdelavi vlaknatih snovi s tekočinami, zlasti v barvarstvu in apreturi, se često uporabljajo takozvana močilna sredstva, to so snovi, kakor na pr. alovo olje in podobni iz sulfuiranih masti in olj izdelani preparati, nadalje izvestne napheten-spojine in pod., ki pospešujejo proniknjenje tekočine v vlaknate snovi.

Našlo pa se je, da so ta znana močilna sredstva v zvezi z oxal-kislino ali njenimi solmi, ali z organskimi spojinami, vsebujočimi hydroxyl, v stanju zelo ugodno uplivali na vlaknate snovi kakor tudi na iz njih izdelane predenine in preje, s tem da podeljujejo vlaknom večjo deljivost, pri čemer postane predenina bolj okrogla in gladka in pokazuje že v neporavnem stanju naraščanje trdnosti. Kot oxalnokisle soli pridejo pri tem v poštev zlasti alkali-oxalati, in sicer enostavne soli, kakor tudi dvosoli. Izmed organskih, hydroxyl vsebujočih spojin so za postopek v smislu izuma sposobni ne samo eno — in večvalentni alkoholi, kakor methyl-aethyl-, propyl in isopropyl-alkoholi, nadalje butyl- in amyl-alkoholi, glykoli, kakor methylglykol in pinakon, temveč tudi njih estri, na pr. odgovarja-

joči estri ocelne kisline in maslokisline in pod., in tudi odgovarjajoči aeltri in aeltherski derivati, kakor na pr. glykolhydrini in njih derivati. Uporabljive so tudi snovi, ki poleg eventualno zaestrane ali zaaethrane hydroxyl-skupine vsebujejo še druge skupine, kakor na pr. oxyl-maščokisline in njih soli, kakor mlečno kislino in laktate. Razume se, da so uporabljive tudi zmesi teh snovi.

Izvedbeni primeri:

1. 10—50 delov močilnega sredstva, spravljenega v promet pod različnimi oznambami, se doda

- 100 delom natriumoxalata in
- 100 delom glycerina in se raztopi v
- 100 delih vode.

2. 10—50 delov močilnega sredstva, spravljenega v promet pod različnimi oznambami, se doda

- 100 delom cinknatriumlaktata in
- 100 delom glycerina in se raztopi v
- 1000 delih vode.

Pokuhana raztopina se nanese na vlakno (surovo prejo), s čimer se doseže njeno požlahtnjenje, zlasti se opaža znaten narašček trdnosti, do preko 15%. Nadaljno obdelovanje robe se vrši na sicer običajni način. Uporaba glycerina samega brez drugih dodatkov ne spada v okvir zaščit.

